In memoriam – Peter Moerdijk

Frank Wesselingh[1] en Ronald Pouwer[2]

Op 1 Mei 2025 overleed Peter Moerdijk na een ziekbed van ruim een half jaar op slechts 66-jarige leeftijd. We willen hier kort stilstaan bij het overlijden van Peter.

Het verlies van Peter is enorm en hij laat een grote leegte na. Peter is vooral bekend vanwege zijn werk aan fossiele schelpen van de Nederlandse stranden. Het meest tastbare bewijs is de prachtige 'Fossielenatlas'(Moerdijk *et al*., 2010) waarin veel van Peter zijn bevindingen die hij vaak samen met andere liefhebbers opspoorde en onderzocht zijn weergegeven. Na de tweekleppigen was Peter ook actief in het vervolg over de fossiele slakken, en heeft hij aan meerdere publicaties in de Spirula-serie gewerkt, waaronder die over de Turritellidae (Moerdijk *et al*., 2018).
Ook is Peter bekend van het onderzoek dat hij samen met Freddy van Nieulande deed aan Glycymerididae en dat helderheid schiep in de taxonomie van deze belangrijke groep (Moerdijk & van Nieulande, 1995; 2000; 2023) met als hoogtepunt de herkenning en beschrijving van de soort *Glycymeris radiolyrata* (Moerdijk & van Nieulande, 1995).
Daarnaast pikte Peter tal van taxonomische uitdagingen op, van de goede naam van *Lutraria magna* (Moerdijk, 2024a) tot het onderscheiden van de duivels-moeilijke *Tritia* soorten waarvan hij op de valreep nog een soort formaliseerde waarvan hij al lang duidelijk had gemaakt dat die nieuw en bijzonder was (*Tritia zelandica* Moerdijk, Rijken & Pouwer, 2025 *in press*).
Ook was Peter een actief observator van levende schelpen (zo volgde hij de opkomst en teloorgang van een kustnabije populatie van *Spisula elliptica*: Moerdijk, 1982; 2016) maar wijdde hij zich ook aan de moeilijke soortgrenzen bij fossiele 'Terebratula's' (*Pliothyrina*) van het Neogeen van Noordwest Europa (Moerdijk, 2024b). Peter is (mede-) auteur van negen soorten fossiele schelpen.

Misschien wel het allerbelangrijkste aan Peter was de manier waarop hij met liefhebbers, verzamelaars en professionals samenwerking zocht en ontdekkingen en onderzoek tot een gezamenlijk avontuur wist te maken. Daarbij heeft Peter altijd oog gehad voor het wel en wee van iedereen om hem heen. Hij was actief in het Zeeuws Genootschap, ook als voorzitter van de Werkgroep Geologie (1991-1998). Nadat hij afgelopen zomer de diagnose kreeg van een ongeneselijke ziekte heeft hij zijn energie kunnen richten op het afmaken van meerdere artikelen die hij had voorzien te zullen oppakken na zijn pensionering, en dat heeft nog zes artikelen opgeleverd.

We missen Peter enorm, de lol van het ontdekken, zijn geweldige schrijftalenten en zijn vasthoudendheid om lastige wetenschappelijke vraagstukken tot op de bodem uit te zoeken. Maar ook zijn frisse en verbindende persoon. Een uitgebreider in memoriam is voorzien in Cainozoic Research.
Dank aan Gerard Heerebout voor het gebruik van de foto.

Moerdijk, P. 1982. De elliptische strandschelp *Spisula elliptica* (Brown, 1827) levend voor de kust van Domburg. Het Zeepaard 42 (2): 75-77

Moerdijk, Peter W. & Freddy A.D. van Nieulande, 1995. *Glycymeris* (*Glycymeris*) *radiolyrata* sp. nov. (Mollusca, Bivalvia Glycymerididae) from the Pliocene of the North Sea Basin. – Mededelingen van de Werkgroep voor Tertiaire en Kwartaire Geologie 32 (1/3): 3-17.

Moerdijk, Peter W. & Freddy A.D. van Nieulande, 2000. Revision of Pliocene Glycymerididae (Mollusca, Bivalvia) from the North Sea Basin. – Mededelingen van de Werkgroep voor Tertiaire en Kwartaire Geologie 37(1/2): 3-21.

Moerdijk, P.W., A.W. Janssen, F.P. Wesselingh, G.A. Peeters, R. Pouwer, F.A.D. van Nieulande, A.C. Janse, L. van der Slik, T. Meijer, R. Rijken, G.C. Cadée, D. Hoeksema, G. Doeksen, A. Bastemeijer, H. Strack, M. Vervoenen & J.J. Ter Poorten, 2010. De fossiele schelpen van de Nederlandse kust. – Nederlands Centrum voor Biodiversiteit Naturalis, Leiden: 334 p.

Moerdijk, P. 2016. Verse *Spisula elliptica* (Brown, 1827) aangespoeld op Neeltje Jans. – Het Zeepaard 76 (2): 81-84.

Moerdijk, P.W., F. van Nieulande & R. Pouwer, 2018. De fossiele schelpen van de Nederlandse kust II, deel 13. Turritellidae en Vermetidae. – Spirula 416: 25-36.

Moerdijk, P.W. & F.A.D. van Nieulande, 2023. On Miocene-Pleistocene Glycymerididae (Mollusca, Bivalvia) from the North Sea Basin, with the introduction of a new subspecies, *Glycymeris* (*Glycymeris*) *radiolyrata exaggerata*. – Cainozoic Research 23 (2): 229-244.

Moerdijk, P.W. 2024a. A lectotype for the stabilization of the name *Chama magna* da Costa, 1778 (presently *Lutraria magna* (da Costa, 1778); Bivalvia: Mactridae). – Basteria 88 (2): 220-224.

Moerdijk, P.W. 2024b. Notes on stratigraphy, taxonomy and nomenclature of a Late Miocene *Pliothyrina* aff. *grandis* (Blumenbach, 1803) (Brachiopoda, Terebratulidae) assemblage from the Westerschelde (The Netherlands). – Cainozoic Research 24: 135-151.

Moerdijk, P.W., A.C. Rijken & R. Pouwer, 2025. *Tritia zeelandica* nov. spec. (Gastropoda, Nassariidae) from the Eemian of the North Sea Basin. – Basteria 89: *in press*.

[1]Frank Wesselingh, e-mail: frank.wesselingh@naturalis.nl en [2]Ronald Pouwer, e-mail: ronald.pouwer@naturalis.nl